

ANTALYA S TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2024/1

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 11/1/2024 tarih ve 2024/54 sayılı kararıyla oy birliği ile kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER.....	3
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	4
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	6
III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	6
A. Fiziksel Koşullar.....	7
B. Yönetim ve Personelin Tutumu	12
C. İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesi, Disiplin ve Şikâyet Mekanizmaları	13
Ç. Beslenme.....	14
D. Sağlık, Bakım, Psiko-Sosyal Servis Hizmetleri	15
E. Faaliyetler ve Günlük Yaşam.....	20
F. Dış Dünya ile İletişim.....	23
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	25
A. Değerlendirme	25
B. Tavsiyeler.....	25
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	25
2. Jandarma Genel Komutanlığına Yönelik Tavsiye	27
3. Sağlık Bakanlığına Yönelik Tavsiye.....	27
4. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler	28

KISALTMALAR

ACEP	: Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu (E-Görüş) Projesi
ARDEF	: Araştırma Değerlendirme Formu
BM	: Birleşmiş Milletler
CPT	: Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi
CEKUT	: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Arama ve Kurtarma Ekibi
CTE	: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
ÖSYM	: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
SEGBİS	: Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
YARDM	: Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol'ü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokol'ün amacı; *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2/1-k bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

5. Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesinde *“İç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir.”* şeklinde

tanımlanmıştır. Söz konusu tesisler, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldıkları alanlardan olduğundan 6701 sayılı Kanun'un 9/1-j hükmü uyarınca TİHEK, ceza infaz kurumlarına haberli veya habersiz ziyaret gerçekleştirme yetkisine sahiptir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 16-17 Mart 2023 tarihlerinde Antalya S Tipi Ceza İnfaz Kurumuna¹ *habersiz* bir ziyaret gerçekleştirilmiş olup ziyaret heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ... ile talep üzerine Valilik tarafından görevlendirilen Antalya Tabip Odası Başkanıyer almıştır.

7. Ziyaret, İdare ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. TİHEK Heyeti tarafından, UÖM'e, ziyaretin amacına ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdare ile yapılan görüşmenin ardından Ziyaret Heyeti odaların bulunduğu alan ve eklentilerde incelemelerde bulunmuştur. Sonrasında özgürlüğünden mahrum bırakılan kişiler ile gizliliği sağlayacak şekilde Kurum personeli bulunmaksızın görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede, İdarenin dahli olmadan farklı gruplardan mahpusların bulunduğu odalar seçilerek buradaki mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TİHEK hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş; gizliliğe riayet edilerek bir ziyaret raporu hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Mahpuslarla yapılan görüşmelerin ardından, sağlık servisi, psiko-sosyal servis, manevi rehberlik servisi, kütüphane, kamera odası, çamaşırhane, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, personel yemekhanesi, ziyaretçi odaları, açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış; ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş; ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, 9/1/2023 tarihli ve 2023/3 sayılı Kurul kararı ve Başkanlık Makamı'nın 10/3/2023 tarihli ve 20234 sayılı Oluruna istinaden 16 - 17 Mart 2023 tarihlerinde Antalya S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan "mahpus" sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükümsüzlüleri ifade etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Antalya Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü³ içerisinde yer almakta olan Kurum Binası Antalya İlinin Döşemealtı İlçesinde, Antalya-Burdur karayolunun 22 kilometre batısındadır. 15/2/2021 tarihli Bakanlık Oluru ile hizmete açılan ve 22/6/2021 tarihi itibarıyla hükümlü ve tutuklu kabul işlemlerine başlayan Kurum, 32.500.00 metrekarelik alan üzerine inşa edilmiştir. Bina oturma alanı ise 22.365.91 metrekaredir.

10. Kurum fiziki yapısı itibarıyla tekli ve üçlü oda sisteminden oluşmakta olup A, B ve C Blok şeklinde konumlandırılmış üç blok ile idari bölümden meydana gelmektedir.

11. A Blokte 48 adet 3 kişilik oda, 35 tanesi alt katta 35 tanesi üst katta olmak üzere 70 adet tek kişilik oda ile bir tanesi 4 kişilik bir tanesi 5 kişilik 2 adet geçici oda mevcuttur. Ayrıca Tutuklu/Hükümlü Kabul Birimi de bu blokta yer almaktadır.

12. Kurumun B Bloğunda 30 adet 3 kişilik oda, 27 adet 1 kişilik oda, 2 adet 1 kişilik özel olarak tasarlanmış doku hasarı ve travma önleyici oda⁴ (yumuşak oda), 5 adet 1 kişilik disiplin odası, 1 adet kapalı spor alanı ile 4 adet açık spor alanı, ani müdahale ekibi bekleme odası, berber, terzi, başmemurluk ve nöbetçi müdür odaları bulunmaktadır.

13. C Blok ise, A Blok ile aynı fiziki yapıya sahip olup, 48 adet 3 kişilik oda, 35 tanesi alt katta 35 tanesi üst katta olmak üzere 70 adet tek kişilik oda ile bir tanesi 4 kişilik bir tanesi 5 kişilik olmak üzere 2 adet geçici oda mevcuttur.

14. Kurumda 126 adet 3 kişilik, 167 adet 1 kişilik (1 adet engelli odası) olmak üzere toplamda 293 adet oda bulunmaktadır. Odalarda barındırılan mahpus sayısı 3'ü geçmemektedir. Odaların 70 tanesi ağırlaştırılmış hükümlüler için tasarlanan koşullardır.

15. Kurumun çevresi ihata duvarı ve dikenli tellerle çevrilidir. İhata duvarında nöbet kuleleri bulunmaktadır. Binanın iç ve dış alanları projektörler ile aydınlatılmakta, sistemde mevcut olan kameralar ile bina çevresi görüntülenmekte ve bu görüntüler merkez kontrol

³ Antalya Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü içerisinde yer alan diğer kurumlar: Antalya Açık Ceza İnfaz Kurumu, Antalya S Tipi Ceza İnfaz Kurumu, Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu. (Ziyaret tarihinden kısa bir süre sonra Antalya Y Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun da açılmış olacağı bilgisi verilmiştir.)

⁴ Mahpusların, personele veya bir farklı kişiye bedensel zarar vermesini önlemek, intihara meyilli olanların güvenliklerini sağlamak gibi amaçlarla kısa süreli kullanılan ve tehlike oluşturan durumlara karşı özel olarak hazırlanmış oda. Yumuşak oda ve süngerli oda olarak da bilinmektedir.

odasında izlenerek kayıt altına alınmaktadır. İhata duvarının dış kısmında jandarma cezaevi bölük komutanlığı binası, ziyaretçi kabul binası,⁵ lojman binası ve su arıtma tesisi bulunmaktadır.

B. Kurum Personeli

16. Kurumda 157 kadrolu, 41 sözleşmeli olmak üzere toplamda 198 görevli personel bulunmaktadır. Bunlardan 9'u kurum dışında geçici görevli iken 11'i kurum dışından geçici görevle gelmiş olup Kurumda çalışmaktadır.

17. Personelin ünvan ve sayı dağılımı ise aşağıdaki gibidir:

ÜN VAN I	KADIN PERSONEL	ERKEK PERSONEL	TOPLAM
Kurum Müdürü	-	1	1
Kurum 2. Müdürü	-	2	2
İdare Memuru	1	2	3
Öğretmen	-	1	1
Psikolog	3	1	4
Diş Hekimi	1	-	1
Sayman	-	1	1
Sosyal Çalışmacı	2	-	2
Sağlık Memuru	1	1	2
Hemşire	1	1	2
Ambar Memuru	-	1	1
Bilgisayar İşletmeni	-	1	1
Bilgisayar Teknisyeni	-	1	1
Elektrik Teknisyeni	-	1	1

⁵ Ziyaretçi kabul binasında; avukat/ziyaretçi kayıt birimi, emanet eşya teslimi ve ziyaretçilerin hizmetine sunulu kantin, iki kişilik misafırhane, şoför odası, emzirme odası, bay/bayan tuvaletleri bulunmaktadır.

Elektronik Teknisyeni	-	1	1
Cezaevi Kâtibi	3	4	7
İnfaz ve Koruma Başmemuru	1	6	7
İnfaz ve Koruma Memuru	12	141	153
Kaloriferci	-	1	1
Hizmetli	1	1	2
Şoför	-	3	3
Teknisyen (İnşaat)	-	1	1
TOPLAM			198

18. Kurumda gündüz ve dörtlü vardiya sistemi⁶ olmak üzere iki farklı mesai tipi uygulanmaktadır. Gündüz mesai sisteminde; vardiya sisteminde görevlendirilenlerin dışında kalan diğer personel 08.00–17.00 saatleri arasında çalışmaktadır. Vardiya sisteminde görevli personel ise 08.00–20.00 ile 20.00–08.00 saatleri arasında çalışmaktadır.

19. Kurumda görev yapan 72 personel (66 İnfaz ve Koruma Memuru ile 6 İnfaz ve Koruma Başmemuru) dörtlü vardiya sistemine göre, kalan 118 personel ise gündüz mesai sistemine göre çalışmaktadır.

20. Kurumda görev yapan personelin, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü (CTE) Personel Daire Başkanlığı tarafından verilen hizmet içi eğitimleri düzenli olarak aldığı öğrenilmiştir. Bu kapsamda alınan eğitimler arasında; “Kuruma kabul işlemleri eğitimi, Personel Disiplin İşlemleri Eğitimi, Ceza İnfaz Kurumu Kâtibi Yetiştirme Eğitimi, Vardiya İşlemleri Eğitimi, Terör Uzmanlaşma Eğitimi, İntihar ve İntihar Önleme Eğitimi, İnfaz ve Koruma Memuru Yetiştirme Eğitimi, Sağlık Uygulamaları Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) Ekranları Kullanımı Eğitimi, Hükümlü Disiplin İşlemleri Eğitimi, İntihar ve İntihar Önleme Eğitimi, İlaç Takip Sistemi Programı Uygulayıcı Eğitimi, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Arama ve Kurtarma Ekibi (CEKUT) Eğitimleri, Personel Disiplin İşlemleri Eğitimi, Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF), Mahkûm Kabul Birimi Eğitimleri, Madde Bağımlılığı Hekim Eğitimi, İdare ve Gözlem Kurulu Sekretarya İşlemleri Eğitimi, İş sağlığı ve

⁶ Dörtlü vardiya; 08.00-20.00 arası çalışan personelin 24 saat dinlendiği; 20.00-08.00 arası gece çalışan personelin ise 48 saat dinlendiği çalışma sistemini ifade eder.

Güvenliği Eğitimi, Mesleki Müdahale Teknik ve Taktikleri Eğitimi, Ziyaretçi Kabul Eğitimi, Emanet Para ve Kıymetli Eşya İşlemleri Eğitimi, Telefonla Görüşürme İşlemleri Eğitimi” yer almaktadır.

21. Personelin insan hakları eğitimi, kişiler arası iletişim ve işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin özel bir eğitim almadığı, CTE tarafından planlanan eğitimlerin alındığı ve planlaması yapılan eğitimlerin gelecek dönemlerde alınmaya devam edileceği ifade edilerek Kurum personelinin hassas gruplara yaklaşım konusunda yeterli donanım ve bilgiye sahip olduğu belirtilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

22. 545 kişi kapasiteli Kurumda; ziyaret tarihi itibariyle 343 hükümlü, 95 hükümlü ve 24 tutuklu olmak üzere toplam 462 mahpus barındırılmaktadır. Bu mahpuslardan 43’ü yabancı uyrukludur. Kurumda engelli, kadın ve çocuk mahpus bulunmamakta olup yalnızca erkek mahpus bulunmaktadır.

23. Kurumda; kronik hastalığı bulunan 89 mahpus⁷ bulunmaktadır. İlgili mahpusların bazılarının ise birden çok kronik hastalığı bulunduğu bilgisi edinilmiştir.

24. Ziyaret tarihi itibariyle Kurumda, 23 kişinin 5275 sayılı Kanun’un 9/3 maddesi kapsamında cezasını infaz eden, eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptanan tehlikeli mahpus olduğu, bu mahpusların tek kişilik odalarda barındırıldığı öğrenilmiştir.

25. Kurum İdaresi tarafından iyi halli bulunan ve tek kişilik odada kalan mahpusların, İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla 3 kişiyi geçmeyecek şekilde anlaştıkları mahpuslarla havalandırmaya çıkabildikleri belirtilmiştir. Mahpusların odalara yerleşiminin mevzuata uygun olarak hükümlülük süreleri ve suç türlerine göre gruplandırıldığı görülmüştür. Bu konuda mahpuslardan herhangi bir şikâyet edinilmemiştir.

III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

⁷ 1 AIDS, 12 Astım, 1 diyalize bağlı 1 diyalize bağlı olmayan olmak üzere 2 Böbrek yetmezliği, 1 Çölyak, 7 Diyabet, 5 Epilepsi, 1 kısmi felç, 4 Hepatit B, 2 Hepatit C, 20 Hipertansiyon, 1 Huzursuz bacak sendromu, 1 iyi huylu prostat büyümesi, 9 Kalp-Damar Hastalığı, 3 Kanser, 3 KOAH, 1 Kronik ven yetmezliği, 1 MS hastalığı, 2 Prostat, 3 Romatizma, 2 Uyku apnesi, 7 Psikiyatrik rahatsızlığı bulunan ve 1 şizofreni ve 1 uyuz hastalığı bulunan mahpus bulunmaktadır.

A. Fiziksel Koşullar

26. Kurum 22 ay önce hizmete açılmış olduğundan fiziksel koşullarının genel olarak iyi olduğu gözlemlenmiştir.

27. Kurumun ziyaretçi kabul biriminde göz biyometrisi tanıma sistemi, duyarlı kapı ve X-ray cihazı bulunmaktadır. Jandarma ile infaz ve koruma memurları gözetiminde duyarlı kapı sisteminden geçip üst araması gerçekleştirilen ziyaretçiler; elektronik turnike kapıları önünde biyometrik tanıma sistemine göz irisini tarattıktan sonra Kuruma giriş yapabilmektedir. Bu prosedür, Kurum personeli ve tüm ziyaretçiler için uygulanmaktadır.

28. Ziyaret esnasında ifade alma ve sorgu işlemleri ile duruşmaların yürütülmesinde yararlanılan iki adet Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) cihazı bulunduğu görülmüştür.

29. Mahkûm kabul servisinde Kuruma yeni kabulü yapılan mahpuslar için bir tanesi 4 kişilik ve bir tanesi 5 kişilik olmak üzere iki müşahede odası bulunmaktadır. Bu odada geçen süre içerisinde mahpusların Kuruma uyumu için gerekli işlemlerin yapıldığı, Kurum hekimi tarafından muayene edildiği, psiko-sosyal servis personeli tarafından bilgilendirildiği belirtilmiştir. Müşahede süresinin üç günü geçmediği öğrenilmiştir.⁸

30. Kurum personeli tarafından, Kuruma gelen kargoların haftada bir açıldığı, arama köpekleri eşliğinde kontrol işlemleri gerçekleştirildikten sonra uygun görülen eşyaların mahpuslara teslim edildiği belirtilmiştir.

31. Kurumda bir adet emanet eşya deposu bulunmakta olup burada Kuruma yeni gelen mahpusların eşyaları ve mahpusların yakınlarının kargo ile gönderdiği eşyalar bulunmaktadır. Mahpusun beraberinde getirmiş olduğu eşya ve elbiseler emanet eşya memuru tarafından emanet eşya deposuna alınmakta ve depoya alınan malzemelerin cinsi ve sayısına göre UYAP dosyasına üst arama tutanağı şeklinde kaydedilmektedir.

32. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem felaketi sebebiyle Kahramanmaraş Türkoğlu 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan zorunlu nedenlerle nakledilen 36 mahpusun eşyalarının getirilmesi noktasında sorunlar yaşandığı, hala oradaki eşyalarını alamayan mahpusların bulunduğu belirtilmiştir. Ziyaret esnasında görüşme yapılan mahpuslar tarafından depremden 56 saat sonra Kahramanmaraş Türkoğlu 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz

⁸ 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Kuruma alınma ve kayıt işlemleri" başlıklı 55'inci maddesine göre; "Kuruma gelen her hükümlü kabul odasına alınır. Bu süre içerisinde hükümlünün Kuruma uyumuna yönelik yardım yapılarak, gerekli olan bilgiler sözlü ve yazılı olarak kendisine bildirilir. Kabul odasına alınan hükümlü burada en çok üç gün kalır."

Kurumundan zorunlu nedenlerle Antalya S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakillerinin gerçekleştirildiği, deprem nedeniyle nakledildikleri için eşyalarının taşınmasında herhangi bir ücret alınmadığı, ancak aralarında hala eşyaları kendilerine teslim edilmeyen depremzede mahpusların bulunduğu belirtilmiştir.

33. Kuruma hükmü kesinleşerek, tutuklanarak, mahkeme ve hastane sevklerinden veya başka ceza infaz kurumlarından nakil yoluyla gelen mahpuslar, mahkûm kabul kısmından Kuruma kabul edilmektedir. Mahpusların Kuruma girişleri esnasında detaylı arama için mahkûm kabul alanında önlük bulunmaktadır.

34. Kuruma yeni kabulü yapılan, hastane veya adliyeye sevk edilen mahpusların işlemleri mahpus giriş çıkış kapısından yapılmaktadır. Detaylı arama bu bölümde gerçekleştirilmektedir.

35. İncelemeyi gerçekleştiren heyet üyeleri tarafından ziyaret esnasında Kurumda bulunan yangın söndürme tüplerinin 2020 yılı Kasım ayında doldurulduğu, sonrasında herhangi bir kontrolden geçmediği görülmüştür.

36. Kurumda tek kişilik odalar; yatak, eşya dolabı, televizyon ünitesi, tuvalet ve banyonun bulunduğu tek kattan oluşmaktadır. Tekli odaların yaşam alanı büyüklüğü 12 metrekare olup oda içerisinde 2,6 metrekarelik tuvalet ve banyo alanı mevcuttur. Yan yana bulunan üç tekli oda aynı havalandırmayı kullanmaktadır.

37. Kurumda 2 kat olarak planlanan 3 kişilik odalar; mutfak, oturma alanı, televizyon ünitesi, tuvalet ve banyo bölümünün bulunduğu alt kat; yatakların, eşya dolaplarının bulunduğu üst kat ve havalandırma alanından oluşmaktadır. Üç kişilik odaların yatakhane alanı büyüklüğünün 19,5 metrekare, yaşam alanı büyüklüğünün 21 metrekare, havalandırma avlularının ise 32,6 metrekare olduğu öğrenilmiştir.

38. İncelenen tüm odalarda anons sistemi ve acil durum butonu bulunduğu görülmüştür. Mahpuslar anons sisteminin sorunsuz çalıştığını, acil durum butonuna basıldığında kısa süre içinde personelin odalara geldiğini ifade etmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede acil durum butonunun çalışmasında bir sorun bulunmadığı teyit edilmiştir.

39. Yapılan incelemelerde Kurum kapasitesinin altında mahpus kaldığı için kapasitenin aşılmadığı, kalabalıklaşma sorununun olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte Kurumda kapasite aşımı sorunu olmadığı için mahpusun cezasının infazı tek kişilik odada kalmasını gerektirmese dahi mahpusun bu yönde talepte bulunulması halinde tek kişilik odada barındırılabilirdiği Kurum İdaresi tarafından ifade edilmiştir.

40. Kurumun ısıtılması, yakıt olarak doğalgaz kullanılan merkezi sistem aracılığıyla sağlanmaktadır. Odalarda, koridorlarda ve Kurumun diğer tüm eklentilerinde döküm kalorifer peteği bulunduğu görülmüştür.

41. Kurumda bulunan mahpuslara, mevsim şartlarına uygun olarak battaniye, nevresim, yastık vb. malzemelerin dağıtıldığı, mahpusların talebi olması durumunda yaz aylarında battaniyelerin toplanıp sonbaharda yeniden dağıtıldığı belirtilmiştir. Ayrıca yıpranma olması durumunda veya diğer ihtiyaç durumlarına göre taleplerin değerlendirildiği ifade edilmiştir. Ziyaret edilen yerlerde ısınma problemi ile karşılaşılmadığı görülmüş olup görüşme yapılan mahpuslar tarafından da ısınmaya ilişkin bir problem iletilmemiştir.

42. Kurum İdaresi tarafından, ağırlaştırılmış müebbet ve hücre cezası infazının dışında kalan mahpusların odalarının havalandırma kapısının yaz aylarında saat 08.00'de açıldığı ve akşam 20.00'de kapatıldığı belirtilmiştir. Günlerin kısaldığı dönemlerde odaların havalandırma kapılarının İdare ve Gözlem Kurulu Kararı doğrultusunda gün batımının hemen öncesinde kapatıldığı, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası infaz edilen mahpusların günlük bir saat, iyi hali bulunan mahpusların ise günlük iki saat havalandırmadan faydalandırıldığı belirtilmiştir.

43. Kurum İdaresi tarafından, tüm 3 kişilik odaların alt katında havalandırma bahçesi bulunduğu, alt katta bulunan tek kişilik odaların tamamında da havalandırma bahçesi bulunduğu, ancak A ve C Bloкта alt katta bulunan 10 tek kişilik odanın bağımsız havalandırmalarının bulunmadığı, üst kattaki tek kişilik olan ağırlaştırılmış müebbet rejimine tabii mahpusların barındırıldığı odaların havalandırma bahçesi bulunmadığı; bu nedenle ağırlaştırılmış müebbet rejimine tabi mahpusların personeller nezaretinde İdarece belirlenen saatlerde alt katta bulunan ortak havalandırma alanlarına çıkarıldığı belirtilmiştir.

44. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde anılan saatlerde havalandırmaların açıldığı ve kapatıldığı, her koğuşun kendine ait bir avlusu olduğu ve odalarda kalabalıklaşma sorunu yaşanmadığı için havalandırmayla ilgili bir sorun yaşanmadığı belirtilmiştir.

45. Kurum İdaresi tarafından Kurumun su ihtiyacının aynı kampüs içerisinde yer alan Antalya Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından sağlandığı belirtilmiştir.

46. Su analizlerinin Antalya Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından yaptırıldığı ifade edilmiştir. Antalya Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü Antalya Halk Sağlığı Laboratuvarından alınan analiz raporları üzerinde yapılan inceleme sonucunda, suyun içilebilir nitelikte olduğu ve ilgili Yönetmelik'e⁹ uygun olduğu anlaşılmıştır.

⁹ 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik.

47. Mahpusların içme suyu ihtiyacını musluk suyundan karşıladığı, ayrıca Kurum kantininde 1,5 ve 5 litrelik suların satışının yapıldığı görülmüştür.

48. İdare, koğuşlara suyun dağıtılmasının su otomasyon sistemi tarafından belirli bir kota doğrultusunda yapıldığı, bu kota gereği mahpusların bulunduğu odalara her gün kişi başı 100 litre sıcak 200 litre soğuk olmak üzere 300 litre su verildiği bilgisini paylaşmıştır. Sıcak suya erişim hususunda mahpuslardan herhangi bir şikâyet gelmemiştir.

49. Kurumda kalan mahpusların oda temizliğinin mahpusların kendileri tarafından yapıldığı, temizlik malzemelerinin kantinde satıldığı, maddi durumu yeterli olmayan hükümlü ve tutuklulara Kurum tarafından temizlik malzemesi verildiği ifade edilmiştir.

50. Kendi başına odasının temizliğini yapamayacak durumda mahpus bulunması halinde Kurum personeli tarafından gerekli desteğin sağlandığı ifade edilmiştir.

51. Ziyaret esnasında Kurumun genel temizliğine daha fazla özen gösterilmesi gerektiği tespit edilmiş, özellikle ortak alanların temizliğini gerçekleştiren ve Kurumda çalışmakta olan işçi mahpusların sayısının artırılması ile bu sorunun giderilebileceği değerlendirilmiştir.

52. Kurum bünyesinde yer alan çamaşırhanede 3 adet çamaşır makinesi ve 3 adet kurutma makinesi bulunmaktadır. Mahpusların talep dilekçelerine istinaden 25 Türk Lirası karşılığında bedeli mahpusların emanet para hesaplarından kesilmek üzere yıkama işlemi yapılmaktadır. Kurum İdaresi tarafından maddi durumu iyi olmayan mahpusların kıyafetlerinin bedelsiz şekilde yıkandığı, bu hususta mahpuslara ait filelerin birbirine karıştırılmamasına özen gösterildiği ifade edilmiştir.

53. Ziyaret esnasında Kurumda 1 adet terzihanenin bulunduğu, tamir, paça ve ütü gibi işlemlerin de bu alanda yapıldığı görülmüştür.

54. Ziyaret esnasında Kurumda bir berberhanenin bulunduğu, berberhanede iki işçi mahpus ve bir nöbetçi memur çalıştığı, berberhanenin Kurum personeli tarafından da kullanıldığı görülmüştür. Mahpuslar her ay odalara dağıtılan tıraş makineleri ile bir infaz ve koruma memuru gözetiminde koğuş kapısının önüne çıkarak koridorda ve kameranın görebileceği bir açıda olacak şekilde saç tıraşı olabilmektedir. Tekli odalarda kalan mahpuslar ise taleplerine göre Kurum berberhanesinde tıraş edilmektedir. Kurum İdaresi tarafından berberin haricinde kantinde satılan tıraş makinesinin temin edilmesi ile mahpusların kendi tıraşlarını yapma imkânları bulunduğu ifade edilmiştir.

55. Kurumda 14 metrekare büyüklüğünde 2 adet doku hasarı ve travma önleyici oda (yumuşak oda) bulunmaktadır. İncelemeyi gerçekleştiren heyet üyeleri tarafından ziyaret

esnasında yumuşak odaların hijyen açısından yeterli olmadığı, yumuşak odaların standartlara uygun olmadığı, öncelikle odaların kaplı olduğu dolgu malzemesinin yumuşak olmadığı, odanın zemininde ise yumuşak dolgu malzemesinin hiç bulunmadığı görülmüştür.

56. Yumuşak odalarda havalandırma bulunmakla beraber doğal havalandırmaya imkân sağlayacak herhangi bir pencere bulunmamaktadır. Bu durum, odaya gün ışığının girmesini engellediğinden dolayı yumuşak odaların doğal ışık almadığı tespit edilmiştir.

57. Ziyarete yumuşak odanın, anlık ve eski tarihli kamera görüntüleri izlenmiş, kör noktalarının bulunmadığı anlaşılmıştır. Yumuşak odaların bir köşesinde bir adet tuvalet bulunduğu ve odada bulunan tuvaletin kamera açısı içerisinde kaldığı tespit edilmiştir. İdare, yumuşak odalarda tuvalet kısmının görünmemesine yönelik önerileri dikkate alacağını ifade etmiştir.

58. Yumuşak oda kamera kayıtlarının incelenmesi esnasında bir mahpusun elleri arkadan kelepçelenmiş şekilde yumuşak odada tutulduğu görülmüştür. İdare tarafından, mahpusun kendine ve çevresine zarar verme eğiliminin çok yüksek düzeyde olduğu, bu nedenle kelepçeli olarak tutulduğu belirtilmiştir. Söz konusu mahpusun, daha önce infaz ve koruma memurlarına yönelik saldırgan tavır ve tutumlar sergilediği olaylara ilişkin tutanaklar ziyaret heyetinin bilgisine sunulmuştur. Mahpus, Ziyaret Heyetinin görüşme talebini kabul etmemiştir.

59. Yumuşak odaya alınanlara ilişkin kayıt defterinin tutulduğu görülmüş olup, Heyet tarafından kayıt defteri incelendiğinde yumuşak odanın Kurum faaliyete geçtiği tarihten itibaren 23 defa kullanılmış olduğu, kayıtlarda mahpusların odaya alınma sebepleri hanesinin doldurulmuş olduğu görülmüştür. Ancak, ziyaret heyeti tarafından yumuşak oda kullanım kayıtlarının düzenli olarak tutulmadığı tespit edilmiştir. Kayıt defteri ve kamera kayıtları birlikte incelendiğinde mahpusların odaya alınma ve odadan çıkış saatleri arasında fark olduğu, kayıt defterinde çıkış saati belli olmayan mahpus kayıtlarının olduğu, 5/01/2022 tarihinde saldırgan hareketlerde bulunduğundan dolayı sakinleşmesi amacıyla saat 22.15'te yumuşak odaya alınan bir mahpusun ertesi gün sabah saat 08.38'de yumuşak odadan çıkartıldığı; benzer şekilde 13/5/2022 tarihinde saldırgan hareketleri bulunduğu gerekçesiyle memurlara zarar vermemesi için saat 16.48'de yumuşak odaya alınan bir mahpusun ertesi gün 14/5/2022 tarihinde saat 10.19'da çıkartıldığı tespit edilmiştir.

60. Ziyaret esnasında görüşme yapılan infaz ve koruma memurları tarafından, kendisine ve çevresine zarar verme olasılığı bulunan mahpusların sakinleşmeleri için götürüldükleri yumuşak odada tutuldukları süre boyunca kameradan izlendiği ve durumunun kontrol edildiği, mahpusun durumunun personel tarafından kısa aralıklarla kontrolden

geçirildiği, sakinleştiği görüldükten sonra koğuşuna alındığı ifade edilmiştir. Ancak incelenen kamera kayıtlarından uzun süre bu odada tutulan kişilere yemek dağıtımının yapılmadığı tespit edilmiştir.

61. 388 çeşit ürün bulunan kantinde ziyaretin gerçekleştirdiği hafta 18 çeşit meyve ve sebzenin satışının yapılacağı öğrenilmiştir. Ürün çeşitliliği fazla olan kantinde; futbol topu, voleybol topu, kuş besleyen mahpuslar için kuşyemi, el örgüsü için simli ip gibi çeşitli ürünlerin bulunduğu görülmüş olup talep dilekçeleri ile istenen ürünlerin memurlar aracılığıyla mahpuslara ulaştırıldığı öğrenilmiştir.

62. İdare, kantinde satılan ürünlerin listelerinin ve satış fiyatlarının güncel olarak mahpusların bulunduğu oda ve koğuşlara dağıtıldığı bilgisini vermiştir. Kantin fiyat listesinin aynı zamanda Kurum yayının yapıldığı TV kanal listesinde de gösterilmekte olduğu görülmüştür. Ziyaret Heyetinin kantinde yaptığı incelemede, ürün çeşidinin oldukça fazla olduğu, temel ihtiyaç maddesi olarak kabul edilen ürünlerin satışının yapıldığı ve ürün fiyatlarının piyasa şartlarına göre makul olduğu gözlemlenmiştir.

63. Görüşülen mahpuslardan bazıları kantin fiyatlarının çok hızlı değiştiğini ve satılan ürünlerin fiyatlarının pahalı olduğunu iddia etmiştir. İdare tarafından kantin fiyatlarının CTE tarafından belirlendiği, fiyatların artış hızına bağlı olarak kantin fiyat listesinin de güncellenerek duyurulduğu ifade edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından kantinde yapılan incelemede; farklı alım güçlerine göre çeşitli ürün türlerinin olduğu, kantin genelinde ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu, talep edilen markaların bulunduğu görülmüştür.

64. Kantin bölümünde görevli personel ile yapılan görüşmede, kantinde satılan çamaşır ipi, tırnak makası gibi farklı amaçlarda da kullanılabileceği düşünülen ürünlerin takibinin yapıldığı, kişilerin kaydının tutulduğu, elinde eskisi olan ürün görüldükten sonra yenisi ile değişim amacıyla satışın yapıldığı öğrenilmiştir.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu

65. Yapılan görüşmelerde mahpuslar, kendilerine karşı işkence ya da kötü muamele konusu olabilecek herhangi bir davranışla karşılaşmadıklarını, genel olarak İdare ve Kurum personelinin kendilerine yönelik tutum ve davranışlarından memnun olduklarını belirtmişlerdir.

66. Kurumda hasta, yaşlı ve yabancı olan hassas grup olarak nitelendirebilecek mahpusların bulunduğu, hasta mahpuslar için gerekli sağlık malzemelerinin Kurum tarafından

temin edilerek ihtiyaç sahibi mahpuslara ulaştırıldığı, yaşlı ve hasta mahpuslara gerekli hallerde yardımcı olduğu öğrenilmiştir.

67. Kurumda sayımların sabah 08.00, akşam 20.00 saatlerinde olmak üzere, mevsim şartlarına göre bazen oda içerisinde, bazen de havalandırma alanlarında, güvenlik ve gözetim servisi görevlilerinden oluşan ekipler tarafından yapıldığı öğrenilmiştir.

68. Son 1 yıl içerisinde Kurumda isyan olayı yaşanmamış olup, ziyaret tarihinden 9 gün önce 7/3/2023 tarihinde ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olan bir mahpus intihar etmiştir. Mahpusun saat 17.30 civarında akşam yemeği dağıtımında kendi yemeğini aldığı, bu esnada durumunda herhangi bir olumsuzluk ve şüpheli bir durumun gözlemlenmediği tespit edilmesine rağmen, akşam vardiya değişimi için sayım yapıldığı esnada adı geçen hükümlünün odasının içerisine saat 20.12’de girildiği, tuvalet kapısı kapalı olduğundan seslenildiği, cevap alınamaması üzerine tuvalet kapısının açıldığı mahpusun bileğini kesip tuvalet penceresinin demir parmaklıklarına çamaşır ipiyle kendini asıp intihar ettiğinin görüldüğü, ivedi bir şekilde 112 Acil Çağrı Merkezinin arandığı, durumdan sıralı amirler Nöbetçi Müdür, Kurum en üst amiri ve Nöbetçi Savcılığın haberdar edildiği, saat 20.40’da Kuruma gelen 112 Acil Servisi tarafından mahpusun öldüğünün tespit edildiği ve sağlık ekipleri tarafından ölüm raporu düzenlendiği aktarılmıştır.

69. Ziyaret esnasında görüşme yapılan mahpuslardan bazıları tarafından, iyi hali bulunan mahpuslar için eş ve aile görüş ödülünden yararlanma talep edilmesine rağmen telefonla görüşme süresinin artırılması haricinde başka hiçbir ödülünden yararlandırılmadıkları iddia edilmiştir. Ziyaret esnasında Kurumun üst katında yer alan 4 adet aile görüş odasının daha önce hiç kullanılmadığı öğrenilmiştir. Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik’e göre ödülünden yararlandırılanların listesi incelendiğinde açık görüş süresini uzatma ve telefonla görüşme süresini artırma haricinde mahpusların farklı ödüllerden yararlandırılmadığı anlaşılmıştır.

C. İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesi, Disiplin ve Şikâyet Mekanizmaları

70. Dilekçelerin sabah sayımında hazır kuvvette görevli personel tarafından günlük olarak alındığı, dilekçenin konusu ve mahiyeti açısından tasnif edilerek ilgili birimlere havale edildiği, mahpusların tekrar dilekçe vasıtası ile çıkış numarası istemesi halinde infaz birimi tarafından dilekçe çıkış numarasının paylaşıldığı, Kurumun İdare ve Gözlem Kurulu Bürosunda 21/3/2022-21/3/2023 tarihleri arasında yapılan UYAP kayıtları ve fiziki belge incelemesinde

mahpuslar tarafından yazılan 312 adet itiraz talepli dilekçenin Antalya Ceza Mahkemeleri Ön Bürosuna çıkışlarının yapıldığı öğrenilmiştir.

71. Ziyaret esnasında mahpuslarla yapılan görüşmelerde dilekçelerin işleme konmasında bir sorun olmadığı öğrenilmiştir. Taleplerinin hızlı bir şekilde hayata geçirildiği, kalabalıklaşma sorunu olmadığı için işlerin hızlı bir şekilde yürüdüğü aktarılmıştır. Mahpuslar talep ettikleri zaman infaz ve koruma memurlarıyla, idare memurlarıyla ve üst düzey yöneticilerle görüşebildiklerini belirtmişlerdir.

72. Son 1 yıl içerisinde kötü muamele iddiasıyla toplam 5 mahpus başvuruda bulunmuştur ancak yapılan inceleme ve araştırmalarda iddiaların gerçek olduğuna yönelik herhangi bir veriye ulaşılamayarak bu şikâyet başvuruları hakkında kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verilmiştir.

73. Kurumda toplam 629 adet güvenlik kamerası bulunduğu belirtilmiştir. Kurum İdaresinden güvenlik kameraları ile Kurum içi ve çevresinin, havalandırma bahçelerinin, çatıların, 3 kişilik odaların ortak yaşam alanlarının, oda giriş kapılarının ve bahçe kapılarının 24 saat boyunca izlenerek kayıt altına alındığı bilgisi edinilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede odalarda yatakhane bölümleri hariç kör noktanın bulunmadığı görülmüştür.

74. Güvenlik kameralarından gelen görüntüyü kayıt eden DVR cihazının¹⁰ özelliğine göre değişmekle birlikte kamera kayıtlarının geriye dönük olarak bir yıl saklandığı tespit edilmiştir. Ziyaret esnasında merkez kontrol odasında görev yapmakta olan infaz ve koruma memurları tarafından Ziyaret Heyeti üyelerine Kurum açıldığından beri kamera kayıtlarının tutulduğu ve yedek olarak arşivlendiği, ifade alma odalarında kameraların bulunduğu, ifade alma odalarına kameraların yaklaşık bir yıl önce takıldığı bilgisi verilmiştir.

75. Kurumda bulunan yumuşak odalarda da 2 adet kamera bulunduğu, kameraların odalarda kör nokta olmayacak şekilde çaprazlama yerleştirildiği, bu alandaki kameraların da 24 saat esasına göre geriye dönük 1 yıl süreyle kayıt aldığı tespit edilmiştir.

Ç. Beslenme

76. Kurumun yemekleri, Adalet Bakanlığı CTE Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen günlük iâşe bedeli göz önünde bulundurularak, sabah, öğlen ve akşam olmak üzere üç öğün olacak şekilde haftalık yemek listesine göre Antalya Açık Ceza İnfaz Kurumunda

¹⁰ Güvenlik kameraları üzerinden gelen görüntüyü kayıt altına alabilen cihazlara Dijital Kayıt Cihazı (DVR) adı verilmektedir.

hazırlanmaktadır. Yemeklerin dağıtımının odalarda kalan mahpus sayısına göre belirlendiği ve görevli memur eşliğinde odalara dağıtımın yapıldığı belirtilmiş, Kurum personeli ile mahpusların aynı yemeği tükettiği görülmüştür.

77. Ziyaret tarihinde Kurumda 63 özel beslenme ihtiyacı olan mahpus¹¹ bulunmaktadır. Bu mahpuslara uzman hekimden aldıkları sağlık raporuna istinaden diyet yemek verildiği öğrenilmiştir. Ayrıca kişisel tercihleri gereği vegan veya vejeteryan yemek almak isteyen mahpuslara dilekçelerine istinaden almak istedikleri yemek çeşidinin verildiği belirtilmiştir. Çölyak hastası olan bir mahpusa özel glutensiz yemek hazırlandığı, diğer özel beslenme ihtiyacı bulunan mahpuslara yağsız ve tuzsuz yemek veya protein zengini diyet yemekler çıkarıldığı belirtilmiştir. Vejeteryen beslenen bir mahpus tarafından kendisine vejeteryen menü sağlandığı belirtilmiştir.

78. Yapılan incelemede yemek numunelerinin mevzuata¹² uygun olarak 72 saat boyunca saklandığı ve önceki günlere ait yemek numunelerinin de mutfakta bulunduğu görülmüştür.

79. Kendileri ile görüşme yapılan mahpuslardan yemeklerin lezzeti ve porsiyonu konusunda herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

D. Sağlık, Bakım, Psiko-Sosyal Servis Hizmetleri

80. Kurumda bulunan sağlık servisinde; muayene, ilaç takibi, aşılama, basit tıbbi müdahale, açlık grevi takipleri ve hastane sevk işlemleri yapılmaktadır. Kurum, aile hekimliği ve diş hekimliği olmak üzere 2 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerde 1 diş hekimi, 4 sağlık memuru ve 2 infaz ve koruma memuru çalışmaktadır. Sağlık servisinde görev yapan personel, hafta içi 08.00-17.00 saatleri arasında görev yapmaktadır. Gündüz 2 kadın sağlık memuru gece 2 erkek sağlık memuru olmak üzere 2 vardiyada hizmet verildiği belirtilmiştir.

81. Kurumunun mevcudunun 1000 mahpustan az olması sebebi ile sürekli aile hekimi bulunmadığı, aile hekiminin geçici olarak Çarşamba ve Cuma günleri olmak üzere haftanın 1 tam ve 1 yarım günü görev yaptığı bilgisi edinilmiştir. Bununla birlikte, her Perşembe yarım

¹¹ 22 mahpusun diyet yemek raporu, 26 mahpusun vejeteryen yemek raporu, 9 mahpusun gastrit-reflü-ülser yemek raporu, 4 mahpusun diyabetik yemek raporu, 1 mahpusun vegan yemek raporu ve 1 mahpusun da yağsız diyet raporu bulunmaktadır.

¹² 26/9/2008 tarihli ve 27009 sayılı Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik'in 8'inci maddesine göre; "Kamu-özel kurum ve kuruluşları ile mahallinde üretilerek toplu tüketime sunan işyerleri ve yemek fabrikaları, ürettiği yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği 72 saat uygun koşullarda saklamakla yükümlüdür."

gün Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesinden psikiyatri uzmanının geldiği bilgisi edinilmiştir. Psikiyatri uzmanı tarafından, psikiyatri bölümüne sevki uygun görülen hastaların muayene işlemlerinin Kurum revirinde gerçekleştirildiği öğrenilmiştir.

82. Mahpusların, Kuruma ilk kabulünde yapılan muayenede kronik rahatsızlığının olup olmadığının sorulduğu, eğer varsa tetkiklerinin yapılarak tedavilerinin sağlandığı belirtilmiştir. Kronik hastalıkları bulunan mahpusların, dilekçe ile başvurmaları beklenmeksizin, düzenli aralıklarla sağlık kontrollerinin yapıldığı belirtilmiştir.

83. Sağlık Biriminde mahpuslara ait ilaçlar, revirde yer alan kapalı kilitli bir odada kapalı kilitli dolap içerisinde saklanmakta olup infaz ve koruma memurlarının gözetiminde sağlık memuru tarafından dağıtılmaktadır. Yeşil ve kırmızı reçeteli ilaçlar, ayrı bir odada kilitli dolaplarda saklanmaktadır. Antidepresan, psikiyatrik ilaçlar ve kötüye kullanılma riski olan yeşil reçeteleri ilaçlar sağlık birimi tarafından kontrollü şekilde günlük dozlar halinde mahpuslara verilmektedir. Hekimler tarafından reçete edilen ilaçlar Antalya Eczacılar Odası tarafından belirtilen kota dâhilinde belirtilen eczaneler tarafından temin edilerek mahpuslara imza karşılığı teslim edilmektedir. Yapılan incelemelerde, ilaçların saklama koşullarına uygun olarak tutulduğu, son kullanma tarihi geçen ilaç bulunmadığı görülmüştür.

84. İleri tetkik ve tedavi için hastane sevki uygun görülen hükümlü ve tutukluların günlük olarak Jandarma Tabur Komutanlığına liste bildirilerek sevklerinin gerçekleştirildiği, Ceza İnfaz Kurumları yerleşkesinin bulunduğu yere yakın sağlık kuruluşunun yaklaşık 30 kilometre uzaklıkta olmasından dolayı sevklerde sorun yaşandığı bildirilmiştir. Kendileriyle görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından da hastane sevklerinde uzun süreli gecikmeler yaşanabildiği belirtilmiştir.

85. Mahpusların sevklerinin yapıldığı Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesinin işleyişi nedeni ile her gün belirli sayıda mahpusun sevkinin gerçekleştirildiği, meydana gelen deprem felaketi sonrası birçok Jandarma personelinin farklı şehirlerde geçici süreyle görevlendirilmesi nedeniyle Ceza İnfaz Kurumları Yerleşkesinde bulunan Jandarma Tabur Komutanlığının yeterli personeli bulunmadığı, bu sebeple Jandarma Genel Komutanlığı tarafından sevk işlemlerine ilişkin sınırlamalar getirildiği, ziyaret tarihi itibarıyla günlük hastaneye sevk edilebilecek mahpus sayısının dört olarak belirlendiği ve bu sayının kendilerine yazı ile bildirildiği, kişilerin sağlık durumları özelinde değerlendirme yapılarak sevk edilecek 4 kişinin belirlendiği, acil olmayan sevklerin ertelenmek durumunda kaldığı, bunun da mahpuslar açısından mağduriyet yarattığı belirtilmiştir. Bu nedenle, yeterli sayıda sevk yapılamadığı ve sevk sürelerinin gün geçtikçe uzadığı ifade edilerek Antalya Ceza İnfaz

Kurumları yerleşkesinde 5 ceza infaz kurumu bulunduğu gözetilerek yerleşkede hastane bulunmamasının bahsedilen sorunların en büyük nedeni olduğu dile getirilmiştir.

86. Sağlık Birimi tarafından kronik hastalıkları bulunan mahpusların sağlık durumlarına ilişkin takiplerin titizlikle yapılmakta olduğu; kronik hastalığı bulunan mahpusların düzenli olarak uzman hekim kontrollerine gönderildiği, Kurumun mevcudunun 462 olması ve aile hekiminin haftanın 1 tam günü ve yarım günü görev yapması nedeni ile o hafta dilekçesi bulunan tüm mahpusların doktor muayenesinin yapıldığı belirtilmiştir.

87. Acil bir sağlık sorunu meydana geldiğinde, ilk tedavinin kurum sağlık personelleri tarafından yapıldığı, Kurum sağlık imkânlarının yetersiz olduğu durumlarda 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak ambulansın Kuruma çağrıldığı ifade edilmiştir.

88. 2022 yılı istatistiki verilerine göre acil olarak ambulans ile hastaneye sevk edilen mahpus sayısının toplamda 137 olduğu, yıl içerisinde hastaneye sevk edilen tüm mahpusların sayısının 2.270 olduğu, yıl içerisinde Kurum tabipliğinde toplamda 3.793 tedavi ve muayene işleminin gerçekleştirildiği bilgisi paylaşılmıştır.

89. Kurumda aile hekiminin bulunmadığı zamanlarda da hastaneye sevk edilen mahpuslar için ambulans talebinde bulunulduğu belirtilmiştir. Paylaşılan sağlık verileri incelendiğinde, ziyaretin gerçekleştirildiği 2023 yılının Mart ayı içerisinde 01/3/2023-16/3/2023 tarihleri arasında hastaneye sevk edilmeyi bekleyen 100 mahpusun bulunduğu görülmüştür.

90. Sağlık memurlarıyla yapılan görüşmede günlük yaklaşık 40 kişinin muayene edildiği belirtilmiştir. Psikiyatrik hastalığı nedeniyle ilaç kullanan kişilerin ilaçlarının görevli infaz ve koruma memuru tarafından takibi yapılarak verildiği bildirilmiştir. Kurumda intihara meyilli kişilerin bulunduğu ve bu kişilerin gözlemlenmesinin psiko-sosyal servis tarafından yapıldığı, intiharı önleme amaçlı müdahale programı uygulandığı bildirilmiştir.

91. Sağlık servisinde görev yapan personel ile yapılan görüşmede, Kurumda psikiyatrik rahatsızlığı bulunan Suriyeli bir mahpusun hastalığı sebebiyle atak geçirdiği dönemlerde ortak bir dil kullanamadıkları için müdahale etmede zorlandıkları ifade edilmiştir. Türkçe bilmeyen yabancı mahpusların muayenelerinin, aynı dili bilen ve Türkçe konuşabilen mahpuslar eşliğinde gerçekleştirildiği öğrenilmiştir.

92. Ziyaret esnasında görüşme yapılan mahpuslardan bazıları tarafından doktor muayenesi esnasında kelepçeli oldukları, doktor muayeneleri esnasında odada infaz ve koruma memurunun bulunduğu, mahremiyetin sağlanması adına ilave bir tedbir alınmadığı ifade edilmiştir. Bu durum revirdeki sağlık personellerine sorulduğunda güvenlik gereği bu

uygulamanın yapıldığı, muayene esnasında mahpusun kelepçeli olup olmamasının doktorun takdirine bırakıldığı bildirilmiştir.

93. Kurum sağlık personeli tarafından, Kuruma gelen doktorun Sağlık Bakanlığı e-Nabız sistemindeki verilere erişim sağlayamadığı, yalnızca UYAP sisteminde yer alan bilgilere erişebildiği, bu durumun hastaların takibinde sorunlar doğurabildiği belirtilmiştir.

94. Kurumda AIDS hastası 1 kişinin olduğu ve tekli koğuştta kaldığı bildirilmiştir.

95. Kurumda psiko-sosyal serviste görev yapmakta olan 2 sosyal çalışmacı ve 2 psikoloğun hafta içi 08.00-17.00 arasında görev yaptıkları öğrenilmiştir. Ziyaret esnasında Kurumda 3 psiko-sosyal servis çalışma odasının mevcut olmakla birlikte psikoloğun bireysel görüşmeleri gerçekleştirdiği odası ile grup görüşmelerini gerçekleştirdiği odaların birbirinden bağımsız olduğu görülmüştür.

96. Kuruma her yeni gelen mahpusa yönelik Bireysel İyileştirme Sistemi kapsamında ilk üç gün içerisinde ARDEF görüşmeleri gerçekleştirilmektedir. İyi hal değerlendirmeleri ise ilk yedi gün içerisinde psiko-sosyal servis uzmanı gözetiminde psiko-sosyal servis memuru tarafından hazırlanmaktadır. Mahpus hakkında düzenlenen ilk görüşme formu, suç grubu ve infaz rejimi mevzuatı dikkate alınarak hükümlülere yönelik Psiko-Sosyal Servis İyileştirme Planları düzenlenmektedir.

97. Bireysel İyileştirme Sistemi kapsamında ARDEF Rapor çalışmasının devamı niteliğinde olan mahpuslar ile düzenli olarak belirli aralıklarla psiko-sosyal destek, takip, gözlem ve değerlendirme görüşmesi yapıldığı belirtilmiştir.

98. Mahpusların psiko-sosyal yönden bireysel destek almaya ihtiyaç duyduklarında psiko-sosyal servise dilekçe yoluyla başvuruda bulunabileceği konusunda gereken yasal bilgilendirmelerin yapıldığı, bireysel görüşmeye çıkmayanların dilekçe taleplerinin ve birim tutanaklarının tutularak UYAP dosyalarına kayıt edildiği, psiko-sosyal servis uzmanı tarafından mahpuslara yönelik yapılan ilk ruhsal değerlendirme ve ARDEF bilimsel rapor veri sonuçlarına göre belirlenen risk/ihtiyaç durumu gözetilerek gerekli olan psiko-sosyal destek çalışmalarının planlandığı, mahpusların risk/ihtiyacına göre Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı (YARDM) Programlarının düzenli olarak planlandığı ve takip esaslı uygulandığı belirtilmiştir.

99. Mahpusların aile ilişkilerini destekleyebilmek adına psiko-sosyal yönden gerekli görüldüğü takdirde Kurum telefon görüşü ile ya da Kurum aile görüşü ile gerekli psiko-sosyal aile odaklı destekleyici görüşmenin yapıldığı, risk grubuna alınan mahpuslar hakkında ilgili birimlerin hazırladıkları bakım ve gözetim planları hakkında Vaka Yönetimi ve Değerlendirme

Toplantıları yapıldığı, mahpuslar hakkında risk düzeyleri belirlenerek gerekli bakım ve gözetim tedbirlerin alındığı açıklanmıştır.

100. Kurum bünyesinde toplam 50 mahpus (25 hükümlü 9/3 tehlikeli statüde, 25 hükümlü intihar ve risk gurubunda) hakkında Risk Yönetim Kurulu rapor çalışmasının yapıldığı, 51 mahpus hakkında Risk Yönetim Kurulunda bulunan ilgili birimlerin hazırladığı Bakım ve Gözetim Plan ve toplantısı hakkında gerekli bilgilendirme ve UYAP sistemine kayıt işlemlerinin yapıldığı, Kriz Destek, Gözlem ve Değerlendirme Görüşmeleri kapsamında; kendine ve çevresine zarar verme, yas süreci hakkında, açlık grevi ve ölüm orucu eylem davranışlarına yönelik mahpuslara ilgili mevzuat gereği bedensel ve ruhsal bütünlüğünü koruması ile ilgili gereken ikna ve motivasyonel destek görüşmelerinin yapıldığı, belirtilmiştir.

101. Psiko-Sosyal Servis birimi tarafından Kurum hizmete girdiği 20/6/2021 tarihi ile ziyaret tarihi aralığında toplam 145 mahpus ile kriz destek görüşmesi yapıldığı, ayrıca 10 mahpus hakkında intihara teşebbüs davranışı ve 1 mahpusun yüksek riskte kendine çevreye zarar verme eğilimi ve 2 mahpusun yöneldiği intihar girişimi sonucundaki vefatı nedeniyle gereken psiko-sosyal servis vukuat bildiriminin Adalet Bakanlığının ilgili birimlerine yapıldığı belirtilmiştir.

102. Yapılan görüşmelerin UYAP üzerinden Psiko-Sosyal Servis Bilgilendirme Tutanağı altında Kurum idaresine ve baş memurluğa düzenli olarak bildirildiği, mahpusların psiko-sosyal yönden ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda psiko-sosyal servise dilekçe yoluyla başvurdukları takdirde bireysel destek görüşme gün ve saatlerinin planlanarak psiko-sosyal destek süreci bireysel görüşme odasında sağlandığı belirtilmiştir.

103. Ayrıca, Kurum bünyesinde psikiyatri vaka sayısı takibi ile birlikte risk grubu bakım ve gözetim planı dâhilinde psiko-sosyal destek sürecinde olan mahpuslar ile düzenli bir şekilde destek çalışmalarına devam edildiği, psiko-sosyal servis uzmanları tarafından Kurum personelinin sorunlarının tespiti ve çözümü için grup ya da bireysel görüşmeler yapıldığı, formların UYAP üzerinden kişiye özel oluşturulduğu belirtilmiştir.

104. Psiko-sosyal serviste görevli personel ile yapılan görüşmelerde haftalık olarak 15-20 civarında mahpusun görüşme talep ettiği, aynı hafta içerisinde hepsiyle görüşmeler gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

105. Kendileri ile görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından, psikolog görüşmeleri esnasında odada infaz ve koruma memurunun bulunduğu, mahremiyetin sağlanması adına ilave bir tedbir alınmadığı ifade edilmiştir. Kurum personeli tarafından,

Kurum güvenliğinin sağlanması için infaz ve koruma memurunun odada bulunması gerektiği belirtilmiştir.

106. Psiko-sosyal servis faaliyetleri kapsamında ayrıca maddi durumu iyi olmayan mahpuslara sivil toplum kuruluşlarından bağışla gelen kıyafet ve ayakkabı gibi ürünlerin dağıtımının yapıldığı belirtilmiştir.

E. Faaliyetler ve Günlük Yaşam

107. Kurumun eğitim ve öğretim servisinde; “eğitim ve öğretim bölümü”, “kütüphane bölümü” ve “manevî rehberlik birimi” yer almaktadır. Kurumun eğitim ve öğretim servisinde; 1 öğretmen, 1 kütüphaneden sorumlu infaz ve koruma memuru, eğitim ve öğretim servisinde sorumlu 3 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Kurum kütüphanesinde görev yapan personelin, hafta içi 08.00-12.00 / 13.00-17.00 saatleri arasında çalıştığı öğrenilmiştir.

108. Kurum kütüphanesinde din, edebiyat, coğrafya, tarih, toplum bilimleri, psikoloji, güzel sanatlar, felsefe, araştırma-tarih ve ders kitapları gibi çeşitli konularda 1807 yayın bulunmaktadır. Ziyaret Heyeti tarafından kütüphane incelenmiş olup farklı dillerde yayınların bulunduğu görülmüştür. Mahpuslar, yayın talep formu doldurarak Kurum kütüphanesinden ve Antalya Tekelioğlu İl Halk Kütüphanesinden yararlanabilmektedir. Antalya Tekelioğlu İl Halk Kütüphanesinde yer alan kitapların listesi incelendiğinde, çeşitli konularda toplam 30.418 yayın bulunduğu görülmüştür.

109. Son bir yıl içerisinde Kurum kütüphanesinden toplam 10.534 adet kitabın mahpuslara tesliminin sağlandığı belirtilmiştir.

110. Kurum İdaresi tarafından mahpusların Kurum kütüphanesinden 3 adet, Antalya Tekelioğlu İl Halk Kütüphanesinden de 3 adet olmak üzere 6 yayını 15 gün süreyle alabildiği ve isteyenlerin bu sürenin uzatılmasını da talep edebildiği belirtilmiştir.

111. Kuruma, kurum dışından kargo/posta/ziyaretçi yoluyla gelen/getirilen kitapların (ders, sınavlara hazırlık, sözlük, dinî yaşam bakımından zorunlu olan kitaplar hariç) Yönetmelik’te belirtilen zaman dilimlerinde mahpuslara teslim edildiği belirtilmiştir.

112. Mahpusların gazete ve dergi gibi süreli yayınlara dış kantinden ulaşabildikleri, mahpuslara dağıtılan 20 gazetenin yer aldığı gazete listesinden mahpuslardan dilekçe yoluyla 2 haftalık talep toplandığı; talep sonucunda gazetelerin anlaşmalı olunan gazete bayiinden alınarak Kurum kantinine getirildiği ifade edilmiştir.

113. Kurumda bulunan mahpuslar içerisinde eğitim ve öğretimine aktif olarak devam eden mahpuslara ilişkin istatistiki veriler tablodaki gibidir:

ÖĞRENİM KADEMESİ	KİŞİ SAYISI
Açık Öğretim Ortaokulu	12
Açık Öğretim Lisesi	47
İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi	9
Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi	27
Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi	8
TOPLAM	103

114. Açık Öğretim Ortaokulu ve Açık Öğretim Lisesi eğitimine devam eden mahpusların ders kitaplarının Döşemealtı İlçe Halk Eğitimi Merkezi tarafından ücretsiz olarak sağlandığı belirtilmiştir. Diğer açık öğretim fakültelerinin okul kitaplarının bu öğrencilerin üniversitelerinin internet üzerinden erişilen öğrenci sayfalarında yazdırılabilir formlarda yüklü bulunduğu, bunların ücretinin mahpusların kendileri tarafından karşılanmak üzere, isterlerse Kurumda bulunan fotokopi iş kolunda yazdırılarak kendilerine teslim edildiği, isterlerse de yakınları kanalıyla (ziyaretçi, posta, kargo vs. yollarla) Kuruma ulaştırıldıktan sonra kendilerine teslim edildiği belirtilmiştir.

115. Kendileri ile görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından sosyal ve kültürel etkinliklerin az olduğu, yeteneklerine uygun atölyelerin açılması gerektiği ifade edilmiştir.

116. Kurumda, 4 adet açık saha ve 1 adet kapalı spor salonu bulunmaktadır. Ziyaret esnasında görüşme yapılan mahpuslar tarafından Kurumda aktif olarak yapılan tek sosyal etkinliğin haftada 1 saat açık spor sahasına çıkmak olduğu dile getirilmiştir. Kapalı spor salonunun son 1 aydır faaliyete başladığı, farklı koşullardan aynı suç tipinde olanların birlikte spor faaliyetlerine çıktıkları öğrenilmiştir.

117. Kütüphanede 8 adet bilgisayar bulunmaktadır. Kurum kütüphanesinde bulunan bilgisayarlar vasıtasıyla mahpusların yargı makamlarına ve diğer kuruluşlara elektronik ortamda dilekçe yazabildiği, elektronik belgeleri inceleyebildiği öğrenilmiştir. Kurum İdaresi, mahpusların kütüphanedeki bilgisayarları sınavların çevrim içi ortamda düzenlenmesi halinde

kullandığını; fiziki ortamda yüz yüze düzenlenen sınavlarda infaz ve koruma memurları, gözetmenler ve sınav salon başkanının eşliğinde sınıflarda sınavlara girildiğini belirtmiştir. Kurumun Ölçe, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan sınavlarda başvuru merkezi olarak görevlendirildiği, mahpusların ÖSYM sınavlarına başvuruları kurumda yapabildiği ifade edilmiştir.

118. ÖSYM ve açık öğretim kurumları tarafından yapılan sınavların başvurusunun Kurum tarafından yapıldığı, sınavlarının duyurusunun kişilere video konferans sistemi ile yapıldığı belirtilmiştir.

119. Kurumda aktif kullanılan atölye bulunmadığı, mahpusların kantinde satılan materyalleri satın alarak kendi odalarında çeşitli el işi faaliyetlerini yaptıkları bilgisi edinilmiştir. Bununla birlikte Kurum kantininde, kişilerin el işi faaliyetleri gerçekleştirmesine imkân sağlayacak boncuk, tığ, örgü ipi gibi ürünlerin satıldığı görülmüştür.

120. Kurumda iş-meslek eğitimi ve sosyal kültürel kurslar kapsamında Yetişkinler I. Kademe Okuma Yazma Öğretimi ve Temel Eğitim Programı kursları açılmakta olup ziyaret tarihi itibarıyla verilmekte olan eğitim/kursların listesi ile katılan mahpusların listesi aşağıda belirtilmiştir.

	KURSUN ADI	KURS TARİHİ	KURSA ALINAN TUTUKLU	KURSA ALINAN HÜKÜMLÜ
1	Kur'an-ı Kerim Okuma (Elifba) Kursu	29.08.2022-29.12.2022	28	41
2	Kur'an-ı Kerim Okuma (Elifba) Kursu	23.03.2023-19.06.2023 Kurs toplam 10 gruba açılmış olup halen devam etmektedir.	9	25
3	Gıda ve Su Sektöründe Çalışanlar İçin Hijyen Eğitimi	16.06.2022-06.09.2022 Kurs, toplam 16 ayrı gruba yönelik olarak açılmıştır.	22	60
4	İlk Yardım	24.10.2022-15.03.2023 Kurs, toplam 17 gruba yönelik olarak açılmış olup halen açılmaya devam etmektedir.	35	65
5	Yabancılar İçin Türkçe - Seviye A-1	20.10.2022-08.06.2023 (Kurs devam ediyor)	4	6

6	Yetişkinler I. Kademe Okuma Yazma Öğretimi ve Temel Eğitim Programı	20.10.2022-03.08.2023 (Kurs devam ediyor)	-	1
7	Yetişkinler I. Kademe Okuma Yazma Öğretimi ve Temel Eğitim Programı	01.02.2023-11.04.2023 (Kurs devam ediyor)	1	-

121. Kurum İdaresi tarafından hâlihazırda devam eden okuryazarlık ve yabancılara Türkçe öğretimi kursunun bulunduğu belirtilmiştir. İlk görüşmede kişinin eğitim durumunun tespit edildiği, isteğe göre eğitimine devam ettiği belirtilmiştir. Kurumda bir kursun açılması için en az 10 kişinin katılım göstermesi gerektiği belirtilmiştir. Uzun saat gerektiren kurslardan yararlanabilecek mahpus sayısının az olacağı gerekçesiyle kurumda kısa süreli kursların olduğu belirtilmiştir.

122. Kurumda görevli bulunan vaizin Kuran-ı Kerim kursu düzenlediği, talepte bulunan mahpuslarla görüşme gerçekleştirdiği, hafızlık yapmak isteyen mahpuslarla bireysel çalışmalar gerçekleştirdiği öğrenilmiştir.

123. Ziyaret esnasında Kurumda çalışmakta olan işçi mahpusların bir ayda 26 gün olmak üzere aylık 860 Türk Lirası ücret karşılığında, 08.00-17.00 mesai saatlerinde arasında hizmet verdiği bilgisi edinilmiştir.

F. Dış Dünya ile İletişim

124. Kurum İdaresinden mahpusların mevzuata uygun olarak ayda 1 kez açık görüş ve 3 kez kapalı görüş yapabildiği, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar ile tehlikeli statüde yer alan mahpusların ise 15 günde 1 defa olmak üzere ayda 1 açık ve 1 kapalı görüş yapabildiği öğrenilmiştir.¹³ Her iki türdeki görüş için 1 saatlik süre sınırının belirlendiği, sürenin görüşmenin gerçekleşme anıyla birlikte başladığı ve açık görüşler için ziyaretçi sayısının 6 kişi ile sınırlandırıldığı öğrenilmiştir.¹⁴ Görüşme yapılan mahpuslardan açık ve

¹³ 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik'in "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesine göre; "Kurum idaresinin uygun göreceği bir hafta açık görüş, ayın diğer haftaları kapalı görüş olmak üzere, hükümlü ve tutuklular bu Yönetmelikte belirtilen yakınları ile haftada bir kez olacak şekilde görüşme yapabilir. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar, on beş günde bir kez olmak üzere, biri açık, diğeri kapalı görüş biçiminde, ayda iki kez görüşme yapabilir."

¹⁴ T.C. Adalet Bakanlığı Antalya S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Yüksek Güvenlikli Bölüm İç Yönerge, "Hükümlülerin Ve Tutukluların Dışarı İle İlişkileri Ziyaret Gün ve Saatleri" madde 36.

kapalı görüşlerle ilgili olarak bir şikâyet iletilmiş olmamakla birlikte ziyaret esnasında kapalı ve açık görüş alanlarının genel olarak temiz olmadığı görülmüştür.

125. Kurumda bulunan avukat görüşme odasında ziyaret sırasında yapılan incelemelerde bu odaların ses geçirdiği, içeride konuşulanların dışarıdan duyulduğu tespit edilmiştir.

126. Kurum İdaresi tarafından Kurumda mahpusların kullandığı 24 adet ankesörlü telefon bulunduğu ifade edilmiştir. Bununla birlikte ziyaret esnasında koğuşlarda görüntülü görüşme sisteminin bulunmadığı görülmüştür.

127. İdare tarafından, telefon ile haberleşme hakkının ilgili Yönetmelik'e¹⁵ uygun olarak ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar ile tehlikeli statüde yer alan mahpuslar için 15 günde 1 defa 10 dakika, diğer tüm mahpuslar için haftada 10 dakika olacak şekilde kullandırıldığı ifade edilmiştir.

128. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde, görüşülen kişilerin tamamına yakını tarafından görüntülü görüşme imkânının buldukları ceza infaz kurumuna da getirilmesi gerektiği, görüntülü görüşme sisteminin kurulmamış olmasının kendilerine yönelik bir ayrımcılık teşkil ettiği iddia edilmiştir.

129. Bununla birlikte, okul çağına çocuğu olan mahpusların hafta sonları telefon ile görüşme hakkından yararlandırılmadığı dile getirilmiş, bu husus İdareye iletilmiş olup İdare tarafından talep edilen şekilde görüşmelerin yaptırılabilceği belirtilmiştir.

130. Kurumda her odada televizyon bulunduğu; analog kanal listesinde 36 ulusal TV kanalı bulunduğu, dijital TV kanal yayın listesinde 46 kanalın yer aldığı, Kurum yayınlarının DVD üzerinden kanal yayınında paylaşıldığı ve 13 radyo kanalı bulunduğu; yabancılar için de uygun TV kanallarının kanal listesine eklendiği görülmüştür. Kurum İdaresi tarafından, mahpuslara anket yapılarak bu ankete göre kanal listesinin belirlendiği ifade edilmiştir. Kanallar içerisinde ücretli spor kanalı bulunmakta olup bu kanalın ücretinin Kurum İdaresi tarafından karşılandığı belirtilmiştir. Kanal listesinde yapılan incelemede, kanal sayısı ve çeşitliliğinin yeterli olduğu değerlendirilmiştir.

¹⁵ 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "*Telefonla görüşme hakkı*" başlıklı 74'üncü maddesine göre; "Hükümlüler görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabilir. Herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşmemişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebilir. Konuşma süresi görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemez. Deprem, salgın hastalık, doğal afet gibi zaruri hâllerde Bakanlık kararı ile telefon ile görüşme süresi ve sayısı artırılabilir. Tehlikeli hükümlü oldukları idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen hükümlüler on beş günde bir kez olmak ve on dakikayı geçmemek üzere sadece eşi, çocukları, annesi ve babası ile sadece sesli olarak görüşebilir."

131. Görüşme gerçekleştirilen bir yabancı mahpus tarafından, televizyonda Türkçe yayın yapan kanallara ek olarak İngilizce ve Rusça dillerinde kanal bulunduğu fakat Arapça kanal olmadığı belirtilmiştir. Kanal listesi incelendiğinde, Arapça dilinde yayın yapan kanal olmadığı görülmüştür.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

132. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek bir iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Bu çerçevede, Kurum İdaresi ve personeli ziyaret esnasında iş birliğine açık bir tutum sergilemiş; UÖM'nin Kurumdaki tüm birimlere, gerekli bilgi, belge ve kayıtlara erişebilmesi ve özel görüşmeler gerçekleştirebilmesi için uygun koşulları sağlamıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

133. Yangın söndürme tüplerinin altı ayda bir kontrol edilmesi, yıllık genel bakımlarının yapılması,¹⁶

134. Yumuşak oda olarak tabir edilen doku hasarı ve travma önleyici odanın standartlara uygun hale getirilmesi, gerekli tadilatlar yapılarak zemin başta olmak üzere odanın her tarafının yumuşak dokulu sünger ile kaplanması,

135. Yumuşak oda kamera kayıtlarının tutulmasında mahpusun kişisel mahremiyeti gözetilerek tuvalet kısmının görünmemesine yönelik gerekli teknik düzenlemelerin yapılması,

136. Yumuşak odanın keyfi kullanımı bakımından şüpheye mahal bırakmayacak şekilde kayıt defterinin düzenli ve eksiksiz tutulması, mahpusun odaya giriş ve çıkış saatleri ile yumuşak odaya alınma gerekçelerinin kayıt defterinde eksiksiz ve doğru olarak belirtilmesi,

¹⁶ 19/12/2007 tarihli ve 26735 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in "Taşınabilir söndürme tüpleri" başlıklı 99'uncu maddesinin yedinci fıkrası şu şekildedir; "...Söndürme tüplerinin altı ayda bir kontrol edilmesi, yıllık genel bakımlarının yapılması, standartlara uygun toz kullanılması ve dört yılsonunda tozunun değiştirilmesi şarttır."

137. Yumuşak odada tutulan mahpusların uzun süreli tutulmasının önüne geçilmesi, düzenli aralıklarla kontrol edilmesi, sakinleştiği gözlemlenen mahpusun ivedilikle koğuşuna gönderilmesi hususunda özen gösterilmesi,

138. Doktor muayeneleri ve bireysel psikolog görüşmeleri esnasında gerekli mahremiyetin sağlanması, Kurum psikoloğunun mahpuslarla gerçekleştirdiği bireysel görüşmelerde infaz ve koruma memurunun görüşme odasında hazır bulunmasının mahpuslar üzerinde etkili sonuç ve tedavinin sağlanmasını zorlaştırabileceği dikkate alınarak mevcut uygulamanın sadece tehlike arz eden mahpuslar ile görüşme yapılırken sürdürülmesi yahut tehlike halini bertaraf etmek üzere psikoloğun masasının kapı önüne alınması gibi alternatif güvenlik önlemlerinin uygulamaya konulması,

139. Mahpusların ıslah edilmesi ve topluma kazandırılması amacıyla faal olmayan kursların açılarak bu kursların daha kapsamlı hale getirilmesi ve çeşitlendirilmesi; odalarda mahpusların zamanlarını daha verimli geçirebilmeleri için etkinlik taleplerinin imkânlar dâhilinde yeniden değerlendirilmesi,¹⁷

140. Kurumda açılan kursların sayısının artırılması, hangi kursların açıldığının mahpuslara düzenli olarak anons yoluyla ve yazılı olarak bildirilmesi,¹⁸ ekonomik getirisi olabilecek sanatlara mahpusların meslek edinimi kapsamında yer verilmesi,¹⁹

141. Mahpusları teşvik etmek için Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik'te yer alan ödüllendirme sisteminin daha etkin bir biçimde kullanılması,²⁰

¹⁷ Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 27.6: “Spor, oyunlar, kültürel faaliyetler, özel hobiler ve diğer boş zaman uğraşlarına imkân sağlanmalı ve mümkün olabildiğince mahpusların bu etkinlikleri organize etmelerine izin verilmelidir.”

¹⁸ [CPT/Inf (92) 3], para. 47: “Tatminkâr bir faaliyet programı (çalışma, eğitim, spor, vs.), mahkûmların iyiliği açısından çok önemlidir. Bu durum ister hüküm giymiş, ister mahkemeye çıkmayı bekleyen kişilerin bulunduğu bütün kurumlar için geçerlidir. CPT, birçok tutukevindeki faaliyetlerin çok kısıtlı olduğunu gözlemlemiştir. Özellikle mahkûmların sık sık değiştiği bu tür kurumlarda düzenli faaliyetlerin düzenlenmesini kolay bir mesele değildir. Açıkçası, hüküm giymiş mahkûmların bulunduğu kurumlarda hedeflenen türden bireye yönelik programların geliştirilmesi söz konusu olamaz.”

Konuya ilişkin Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 25.2 şu şekildedir; “Tutuklu ve hükümlülerin yeterli kişisel ve sosyal temasta bulunabilmesi için her gün gerektiği kadar süreyle odalarının dışında zaman geçirmelerine izin verilmelidir.”

¹⁹ Birleşmiş Milletler Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) Kural 98: “1. Yaptırılan iş, mümkün olduğu kadar, mahpuslara tahliye edildikten sonra geçimini sağlama yeteneği kazandırır veya bunu artırır. 2. Mahpuslar ve özellikle genç mahpuslar için kazanç sağlayabilecekleri faydalı meslekler konusunda mesleki eğitim sağlanır. 3. Seçilebilecek uygun meslekler arasından ve kurum idaresinin ve disiplinin gereklerine uygun olarak, mahpuslara yapmak istedikleri işi seçme imkânı verilir.”

²⁰ BM Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Rules), Kural 95: “Mahpusları iyi hale teşvik etmek, sorumluluk duygularını geliştirmek ve kendilerine uygulanan rejimde iş birliklerini sağlamak ve çıkarlarını korumak için her kurumda farklı sınıflardaki mahpuslara uygun bir ayrıcalıklar sistemi ile farklı rejim metotları oluşturulur.”

142. Açık ve kapalı görüş alanlarının temizliğinin düzenli olarak yapılması,

143. Avukat görüş odalarında görüşme gizliliğini sağlayacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılarak konuşulanların dışarıdan duyulmasını engelleyecek ses yalıtımının sağlanması,²¹

144. Kurum televizyon kanal listesine Arapça dilinde yayın yapan bir kanal eklenmesi,

145. Görüntülü görüşme alt yapısının kurulması işlemlerinin hızlandırılarak Kurum bünyesinde görüntülü görüşme uygulamasının faaliyete geçirilmesi,²²

hususları tavsiye edilmektedir.

2. Jandarma Genel Komutanlığına Yönelik Tavsiye

146. Sağlık hakkına erişimi tehlikeye sokacağı dikkate alınarak ceza infaz kurumu yerleşkesinde görev yapan Jandarma Genel Komutanlığı personeli sayısının eksik olması gerekçe gösterilerek uygulanan günlük hastaneye sevk edilebilecek mahpus sayısındaki kotanın kaldırılması,

hususları tavsiye edilmektedir.

3. Sağlık Bakanlığına Yönelik Tavsiye

147. Antalya ili Döşemealtı ilçesi Kömürcüler mevkiinde bulunan ceza infaz kurumları kampüs yerleşkesinin şehirden yaklaşık 30 kilometre uzak olması, kampüs içerisinde 5 farklı ceza infaz kurumunun daha yer alması, Kampüs içerisinde bulunan ceza infaz kurumlarında kalan mahpus sayısı ve yoğunluk nedeniyle hastane sevklerinde yaşanan

²¹ BM Mahpusların Islahı için Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Rules), Kural 61/1: “Mahpuslara, seçtikleri bir avukat ya da hukuki yardım sağlayıcı ile ulusal hukuka uygun olarak gecikmeksizin, alan dinlemesi yapılmaksızın, sansürlü ve tam bir gizlilik içinde görüşme, danışma ve konuşma için yeterli fırsat, zaman ve kolaylık sağlanır. Görüşmeler, hapisane personelinin görebileceği, ancak duyulmayacak bir ortamda olur.” Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 23.4: “Mahpuslarla avukatları arasında hukukî konularda yapılan görüşmeler, yazışmalar ve diğer iletişimler gizli tutulmalıdır.”

Ceza Muhakemesi Kanunu, Madde 154/1: “Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir.”

²² BM Mahpusların Islahı için Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Rules), Kural 58/1: “Mahpusların, aileleri ve arkadaşları ile gerekli denetim altında, düzenli aralıklarla aşağıdaki şekilde iletişim kurmalarına izin verilir: (a) Karşılıklı yazışarak, mümkün olduğu durumlarda telekomünikasyon, elektronik, dijital ve diğer araçları kullanarak ve (b) Ziyaret kabul etmesiyle”

gecikmeler de dikkate alınarak, Kampüs içerisinde bir hastane tesis edilmesi hususunun değerlendirilmesi,

hususları tavsiye edilmektedir.

4. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler

148. Deprem felaketi sebebiyle Kahramanmaraş Türkoğlu 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan nakledilen depremzede mahpusların deprem felaketi esnasında kaybolan eşyaları hakkında bilgilendirilmesi,

149. Kurum temizliğinin daha sağlıklı yerine getirilebilmesi temizlik işinde çalışan işçi mahpus sayısının artırılması,

150. Kurum revirinde kişilerin tedavi geçmişinin görülebilmesi adına, e-nabız ve UYAP sistemleri arasında entegrasyonu sağlayacak işlemler için girişimlerde bulunulması,

hususları tavsiye edilmektedir.